

{ datorrena } Iratxe Urizar

#NiUnaMenos

Traola hau abiadura bizian zabaldu zen hila-
ren hasieran, ez bakarrik Ameriketara zehar,
baita gure artean ere. Argentinan aurretik
inoiz eginiko emakumeen aurkako indarke-
ria salatzeke manifestaldi jendetsuenaren
deialdia zen. Gutako askok, gainera, lelo ho-
rri lagunduta zihoan panpinatxo baten irudia jaso ge-
nuen WhatsApp eta sare sozialen bidez, gure profileko
argazki lez ezarria izateko. Milaka eta milaka izan ziren
Argentinako hainbat hiritan bildu zirenak (protestak
Uruguaira ere zabaldu ziren). Aldarrikapen zentral eta-
ko bat 26.485 Legearen arautze osoa eskatzea izan zen, he-
rrialdean gertatzen ari den feminizazioa gelditzeko edo,
sikiera, helburu horretan laguntzeko. Estatu espainola-
ren antzeko biztanle kopurua duen Argentinan, 277 izan
ziren 2014. urtean matxismoagatik erailak. Gizarte espa-
rru guztietako ordezkariak bildu ziren bertan, eta bultzat-
zaileen artean, hezkuntza
arloko profesionalak ere ba-
ziren, arlo horrek arazo poto-
lo honekin bukatzeke duen
garrantzia azpimarratuz. Oso
salaketa interesgarria
bertan luzatu zena: ugari
izan ziren justiziak jasotako
kritikak, baina ez ziren txi-
kiak izan komunikabideen
aurka bota zirenak, haien pa-
pera gogor salatuz.

Manifestaldi masibo ho-
rien irudi ikusgarrietara hur-
biltzeak, Rita Segato argenti-
nar antropologoaren iritzia
ezagutzea ahalbidetu zidan. Haren analisia Amerikan
zentratzen bada ere, hainbat ondorio guztiz aplikaga-
rriak dira gure errealitate hurbil, europar-okzidental-
zentrista honetara. Ezin da, haren esanetan, erailketa ho-
rien sustraia egitura kapitalistatik kanpo aurkitu; izan
ere, botere eskemak erreproduzitu egiten dira, eta ez ho-
ri bakarrik, egestura honek elkarrenganako dugun en-
patiarekin bukatzea behar izango du, krudelkeriaren pe-
dagogia bultzatu eta ankerkeriaren ikuskizunera guztiok
ohituz. Egunero gertatzen dira erailketak, egunero deta-
ile zantarrak. Bortizkeria hori «errutinatzatu» egin da.

Egia da ez direla inoiz egon gaur egun dauden babes
politika publikoak, legeak, diskurtso instituzionalak.
Handik ikusita, hori gauzak egiteko modu erabat europar-
ra dela deritzo, eta hala izan edo ez, argi dago ezin die-
gula emandako aurrerapausoei uko egin. Baina ezin gai-

tezke ikuspegi instituzionalista batean edo instituziona-
listegia den batean soilik geratu. Soluzioak ez datoz (ez
soilik, bederen) parlamentu edo adierazpen solemneeta-
tik. Kanean, ahoz aho, gorputzez gorputz, hurbiltasunetik
egin behar da lan, konfiantzak sortuz eta saretuz. Mugi-
mendu feministak esperientzia luzea du horretan, eta
ahaztu ezineko hanka da; egun hauetan, izan ere, Euskal
Herriko Emakumeon Mundu Martxaren Eskutik hainbat
hitzaldi interesgarri ditugu. Eskala handiko kanpainen
garrantzia handia dute; gizarte babesa islatu eta errealita-
te bati bisibilizazioa aitortzen diote, ezkutuan egon den
errealitate gordina, gainera. Baina, kanpaina masibo ho-
rien ezaugarrietako bat ere bada egunerokotasunean,
emakumeen gorputza saltzeko arazorik ez duten komu-
nikabide horiek beraiek, ez dutela kontraesanik ikusten
kanpaina horiek babesteko eta haiekin bat egiteko.

Egia da ez dela inoiz egon egungo babes
politika publikorik, baina ezin gera
gaitezke ikuspegi instituzional batean.
Soluzioak ez datoz, ez soilik, parlamentu
edo adierazpen solemneetatik

Bihar, ekainak 28, munduko hainbat hiritako kaleak
kolorez beteko dira, bakoitzak nahi duen sexualitatea
izateko eskubidea duela jai giroan aldarrikatzeko. Ez zen
jai giroan eman ospakizun horren sustraia; izan ere, ho-
mosexualen aurkako jazarpena jasangaitza bihurtu eta
hirurogeiko hamarkadaren bukaeran istilu eta manifest-
aldi ugari izan ziren AEBetan. Lan handia egin da ordu-
tik, eta egiten jarraitu beharko da. Aurreko hausnarketari
lotuz, aldarrikapenez betetako borroka da, jai giroan egi-
ten dena, baina kritikoa, oso kritikoa. Aldarrikatzeko egu-
na, eta irabazitakoa ospatzekoa, baina ez merkantilismo-
rako gunea edo autokonplazentzia diskurtsoen tokia.
Ezin amaitu, ordea, faltan botako dugun gizon solidario
bat aipatu gabe: Periko, zauden tokian zaudela, ziur gara
adi-adi begira egongo zarela zure begi biziarekin, eta beti
daramazun kamerarekin detaile guztiak jasotzen. •